

פרק ד

פסוקי התורה

א-יז: ה' נותן למשה אותות

משה חשש, פחד, שבני ישראל לא יאמינו לו. לכן נתן בידו אותות, סימנים, שיעשה משה; ואז בני ישראל יאמינו, שה' שלח את משה. האות הראשון: מטה שהופך לנחש וחוזר להיות מטה. האות השני: ידו של משה חולה בצרעת, ושוב מבריאה. האות השלישי: המים מהיאר הופכים לדם על היבשה. משה עדין חושש, וה' אומר לו, שאהרן ידבר במקומו.

א. משה ענה לה':

"הרי לא יאמינו לי,

ולא ישמעו בקולי

הם יאמרו:

"לא נראה אליך ה'".

ב. ה' אמר למשה:

"מה זה ביד שלך?"

משה ענה: "מטה".

ג. ה' אמר: "השלך את המטה לארץ!"

משה השליך את המטה, והמטה היה לנחש.

ומשה ברח מפני המטה.

ד. ה' אמר למשה:

"שלח את ידך, ותכוס בזנב הנחש,

משה שלח את ידו והחזיק בנחש,

והנחש הפך למטה בידו.

ה. "והמעשה הזה נעשה,

כדי שיאמינו בני ישראל

שנגלה אליך ה' א-להי אבותם,

א-להי אברהם, אלהי יצחק וא-להי יעקב.

ו. ה' אמר עוד:

"הכנס את ידך מתחת לזרוע שלך".

משה הכניס את ידו מתחת לזרועו

והנה היד שלו מצרעת כמו שלג.

ז. ה' אמר:

"תחזיר את היד מתחת לזרוע שלך".

ומשה שם את ידו מתחת לזרועו,

הוציא אותה משם,

והנה שבה להיות כמו תמיד.

א. ויען משה ויאמר:

והן לא יאמינו לי,

ולא ישמעו בקלי,

כי יאמרו:

לא נראה אליך יהוה.

ב. ויאמר אליו יהוה:

"מזה בידך?"

ויאמר: "מטה".

ג. ויאמר: "השליכהו ארצה".

וישליכהו ארצה, ויהי לנחש.

וינס משה מפניו.

ד. ויאמר יהוה אל משה:

"שלח ידך ואחז בזנבו".

וישלח ידו ויחזק בו,

ויהי למטה בכפו.

ה. "למען יאמינו,

כי נראה אליך יהוה

אלהי אבותם,

אלהי אברהם, אלהי יצחק ואלהי יעקב.

ו. ויאמר יהוה לו עוד:

"הבא נא ידך בחיקך".

ויבא ידו בחיקו ויוצאה,

והנה ידו מצרעת כשלג.

ז. ויאמר:

"השב ידך אל חיקך".

וישב ידו אל חיקו

ויוצאה מחיקו,

והנה שבה כבשרו.

מילון	
	מִזָּה: מה זה? מִטָּה: מקל. וַיִּנָּס: בָּרַח. חִיקָה: מתחת לזרוע שלך. צָרַעַת: מחלת עור קשה. הָשֵׁב: תחזיר, תשים בחזרה.

פסוקי התורה	פרק ד
ח. "וְהָיָה אִם-לֹא יֵאֱמִינוּ לָךְ, וְלֹא יִשְׁמְעוּ לְקֹל הָאֵת הָרִאשׁוֹן, וְהֵאֱמִינוּ לְקֹל הָאֵת הָאַחֲרוֹן. ט. וְהָיָה אִם-לֹא יֵאֱמִינוּ, גַּם לִשְׁנֵי הָאֱתוֹת הָאֵלֶּה, וְלֹא יִשְׁמְעוּ לְקֹלְךָ, וְלִקְחַת מִמִּימֵי הַיָּאֵר, וְשִׁכַּכְתָּ הַיִּבְשָׁה, וְהָיוּ הַמַּיִם אֲשֶׁר תִּקַּח מִן-הַיָּאֵר, וְהָיוּ לְדָם בַּיּוֹם הַהוּא." י. וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-יְהוָה: "בִּי אֲדֹנָי, לֹא אִישׁ דְּבָרִים אֲנֹכִי, גַּם מִתְמוּל, גַּם מִשְׁלֶשֶׁם, גַּם מֵאִזְ דְּבָרְךָ אֶל-עַבְדְּךָ, כִּי כְבֹד פֶּה וְכְבֹד לָשׁוֹן אֲנֹכִי." יא. וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו: "מִי שֵׁם פֶּה לְאָדָם? אוּ מִי-יָשׁוּם אֵלֶם אוּ חֲרָשׁ אוּ פֶקַח אוּ עֹר? הֲלֹא אֲנֹכִי יְהוָה. יב. וְעַתָּה לָךְ, וְאֲנֹכִי אֶהְיֶה עִם-פִּיךָ, וְהוֹרִיתִיךָ אֲשֶׁר תִּדְבֹּר. יג. וַיֹּאמֶר: "בִּי אֲדֹנָי, שְׁלַח נָא בְיָד תְּשַׁלַּח." יד. וַיַּחֲדֹף יְהוָה בְּמֹשֶׁה, וַיֹּאמֶר: "הֲלֹא אֶהְרֵן אַחִיךָ הַלֵּוִי, יִדְעֵתִי כִּי-דָבָר יִדְבֹר הוּא, וְגַם הֵנָּה הוּא יֵצֵא לְקִרְאָתְךָ, וְרָאָךְ וְשָׁמַח בְּלִבּוֹ. טו. וְדִבַּרְתָּ אֵלָיו, וְשָׁמַת אֶת-הַדְּבָרִים בְּפִיו, וְאֲנֹכִי אֶהְיֶה עִם-פִּיךָ וְעִם פִּיהוּ, וְהוֹרִיתִי אֶתְכֶם אֵת אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן. טז. וְדִבַּר-הוּא לָךְ אֶל-הָעָם,	ח. ה' אָמַר לְמֹשֶׁה: "אִם לֹא יֵאֱמִינוּ לָךְ, וְלֹא יִשְׁמְעוּ בְּקוֹלְךָ אַחֲרֵי הָאוֹת הָרִאשׁוֹן, יֵאֱמִינוּ אַחֲרֵי הָאוֹת הָאַחֲרוֹן. ט. וְאִם לֹא יֵאֱמִינוּ, גַּם לִשְׁנֵי הָאוֹתוֹת הָאֵלֶּה, וְלֹא יִשְׁמְעוּ בְּקוֹלְךָ, תִּקַּח מִן הַמַּיִם שֶׁל הַיָּאֵר, וְתִשְׁפֹךְ עַל הַיִּבְשָׁה, וְהַמַּיִם שֶׁתִּקַּח מִן הַיָּאֵר, יִהְיוּ לְדָם עַל הַיִּבְשָׁה." י. מֹשֶׁה אָמַר לֵה': "בְּבִקְשָׁה, אֲדֹנָי, תִּתֶּנִּי הֲיָה לִי קֶשֶׁה לְדַבֵּר אֶל אֲנָשִׁים, וְגַם מֵאִז שֶׁדִּבַּרְתָּ אֵתִי, כִּי כְבֹד פֶּה וְכְבֹד לָשׁוֹן אֲנֹכִי." יא. ה' אָמַר לְמֹשֶׁה: "מִי נָתַן פֶּה לְאָדָם? אוּ מִי יַעֲשֶׂה שְׁאֵדָם יְהִיֶּה אֵלֶם אוּ חֲרָשׁ, אוּ רוֹאֶה אוּ עֹר? אֲנִי ה' עֹשִׂיתִי זֹאת. יב. וְעַכְשָׁיו לָךְ אֶלֵּיהֶם, וְאֲנִי ה' אֶעְזֹר לָךְ לְדַבֵּר, וְאֹמַר לָךְ מֶה לְדַבֵּר. יג. וּמֹשֶׁה אָמַר: "בְּבִקְשָׁה ה', שְׁלַח נָא מִיִּשְׁהוּ אַחֵר." יד. ה' כָּעַס עַל מֹשֶׁה, וַאֲמַר: "אֲנִי שׁוֹלַח אֵלֶיךָ אֶת אֶהְרֹן אַחִיךָ הַלֵּוִי, יִדְוַע לִי, שֶׁהוּא יוֹדֵעַ לְדַבֵּר, הוּא יֵצֵא אֵלֶיךָ, יִרְאֶה אוֹתְךָ, וְיִשְׁמַח בְּלִבּוֹ. טו. אֶתְּהָ תִּדְבֹּר אֵלָיו, וְתִגִּיד לוֹ מֶה לֹאמַר, וְאֶהְרֹן יִדְבֹּר אֶל הָעָם, וְאֲנִי אֶהְיֶה אִתְּכֶם כְּשֶׁתִּדְבְּרוּ, וְאִגִּיד לָכֶם מֶה לַעֲשׂוֹת. טז. אֶהְרֹן יִדְבֹּר בְּשִׁבְלְךָ אֶל הָעָם,

אגדות חכמים	מילון
גְּדֻלּוֹתוֹ שֶׁל אֶהְרֹן יג. "אֶהְרֹן אַחִיד הַלְוִי, הֵנָּה הוּא יוֹצֵא לְקִרְאָתְךָ, וְרֹאֶךָ, וְשִׂמַּח בְּלָבוֹ" הַקֵּב"ה אָמַר לְמֹשֶׁה: "אַף עַל פִּי שְׂאֵתָה הָאָח הַצָּעִיר, לֹא יִקְנֵא בְּךָ אֶהְרֹן. אֶהְרֹן יִשְׂמַח שְׂאֵתָה עוֹלָה לְגִדְלָה, וְנַעֲשֶׂה מְנַהִיגִם שֶׁל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל." וְכֵן הָיָה. רָאָה הַקֵּב"ה, שְׂאֵתָה שִׂמַּח בְּכָל לָבוֹ בְּגִדְלָתוֹ שֶׁל אַחִיו, וְנָתַן לוֹ שָׂכָר: שִׂיחָיָה הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל. (שמ"ר)	אות: סימן, פלא. יִשְׁמָעוּן: יִשְׁמָעוּ. מימי הַיָּאֵר: הַמַּיִם שֶׁל הַיָּאֵר. בִּיבְשֵׁת: בִּיבְשָׁה. אִישׁ דְּבָרִים: נוֹאֵם לִפְנֵי אֲנָשִׁים. כָּבֵד פֶּה וּכְבֹּד לָשׁוֹן: קִשָּׁה לוֹ לְדַבֵּר, מְגַמְגֵּם. ישום: יָשִׁים, יַעֲשֶׂה. פֶּקֶח: אָדָם שְׂרוּאָה. פִּיד: הֶפֶה שֶׁלֶךְ. הוֹרִיתִיד: אֶרְאָה לָךְ, אֶלְמַד אוֹתָךְ. בִּי אֲדֹנִי: בְּבִקְשָׁה, אֲדֹנִי. נָא: בְּבִקְשָׁה. וַיַּחַר-אַף ה' בְּמֹשֶׁה: ה' כָּעַס עַל מֹשֶׁה. יֹצֵא לְקִרְאָתְךָ: יוֹצֵא אֵלֶיךָ. וְרֹאֶךָ: הוּא יִרְאָה אוֹתָךְ. אֶהְיָ עִם פִּיד וְעַם פִּיהוּ: אֶהְיָ אִתְּכֶם כְּשֶׁתִּדְבְּרוּ. וְדַבֵּר-הוּא לָךְ: יְדַבֵּר בְּמִקּוֹמְךָ.

פסוקי התורה	פרק ד
וְהָיָה הוּא יְהִי־לָךְ לֶפָה וְאַתָּה תִּהְיֶה לוֹ לְאֱלֹהִים. יז. וְאַתְּ הַמָּטָה הַזֶּה תִּקַּח בְּיָדְךָ, אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה בוֹ אֶת־הָאוֹתוֹת. יח. וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה, וַיָּשָׁב אֶל־יֵתֶר חֹתֶנּוּ וַיֹּאמֶר לוֹ: "אֵלֶכָה־נָּא וְאֶשׁוּבָה אֶל־אֲחִי אֲשֶׁר בְּמִצְרַיִם וְאַרְאֶה, הַעוֹדֶם חַיִּים." וַיֹּאמֶר יֵתֶר לַמֹּשֶׁה: "לָךְ לְשָׁלוֹם." יט. וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּמִדְיָן: "לָךְ שָׁב מִצְרַיִם, כִּי מָתוּ כָּל־הָאֲנָשִׁים, הַמְּבַקְשִׁים אֶת־נַפְשְׁךָ." כ. וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־אִשְׁתּוֹ וְאֶת־בָּנָיו, וַיֵּרָכְבּוּ עַל־הַחֲמֹר וַיָּשָׁב אֶרֶצָה מִצְרַיִם. וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־מָטָה הָאֱלֹהִים בְּיָדוֹ. כא. וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה: "בְּלִכְתְּךָ לָשׁוּב מִצְרַיִמָּה, רְאֵה כָּל־הַמּוֹפְתִים אֲשֶׁר־שְׁמַתִּי בְיָדְךָ וַעֲשִׂיתָם לִפְנֵי פַרְעֹה, וְאֲנִי אֲחַזֵּק אֶת־לְבֹ, וְלֹא יִשְׁלַח אֶת־הָעָם: כב. וְאָמַרְתָּ אֶל־פַּרְעֹה: כֹּה אָמַר יְהוָה: בְּנִי בְּכֹרִי יִשְׂרָאֵל. כג. וְאָמַר אֵלָיְךָ: שְׁלַח אֶת־בְּנִי וַיַּעֲבֹדֵנִי. וְתִמְאֵן לְשַׁלְּחוֹ. הִנֵּה אֲנֹכִי הֹרֵג אֶת־בְּנֶךָ בְּכֹרְךָ." כז. וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אַהֲרֹן: "לָךְ לִקְרֹאת מֹשֶׁה הַמִּדְבָּרִי." וַיֵּלֶךְ וַיִּפְגְּשֵׁהוּ בְּהַר הָאֱלֹהִים, וַיִּשְׁק־לוֹ.	וְכָךְ הוּא יְהִי־לָךְ לֶפָה. וְאַתָּה תִּהְיֶה לוֹ כְּמוֹ אֶל־הָאֱלֹהִים, שְׂאוֹמֵר מָה לְהַגִּיד. יז. אֶת הַמָּטָה הַזֶּה תִּקַּח בְּיָדְךָ שְׁלָךְ, וְבוֹ תַּעֲשֶׂה אֶת הָאוֹתוֹת. יח. מֹשֶׁה שָׁב אֶל יֵתֶרוֹ, הַחֹתֵן שָׁלוֹ, וְאָמַר לוֹ: "אֲנִי מִבְּקֵשׁ לְחֹזֵר אֶל הָאֲחִים שְׁלִי שְׁבַמְצְרַיִם, לְרְאוֹת, אִם הֵם עֲדִינִן חַיִּים." יֵתֶרוֹ אָמַר לַמֹּשֶׁה: "לָךְ לְשָׁלוֹם." יט. ה' אָמַר לַמֹּשֶׁה בְּמִדְיָן: "תָּחֹזֵר לְמִצְרַיִם, כִּי מָתוּ כָּל הָאֲנָשִׁים, שָׂרְצוּ לַהֲרֹג אוֹתְךָ." כ. מֹשֶׁה לָקַח אֶת אִשְׁתּוֹ וְאֶת בָּנָיו, הֲרָכִיב אוֹתָם עַל הַחֲמֹר וְשָׁב לְאֶרֶץ מִצְרַיִם, מֹשֶׁה לָקַח אֶת מָטָה ה' בְּיָדוֹ. כא. ה' אָמַר לַמֹּשֶׁה: "כְּשֶׁתָּשׁוּב לְמִצְרַיִם, תַּעֲשֶׂה אֶת כָּל הַנִּפְלְאוֹת שֶׁנִּתְּתִי לָךְ לִפְנֵי פַרְעֹה, וְאֲנִי אֲחַזֵּק לְבֹ, שֶׁל פַּרְעֹה, וְהוּא לֹא יִרְצֶה לְשַׁלַּח אֶת הָעָם. כב. וְאַתָּה תִּגִּיד לְפַרְעֹה: כֹּה אָמַר ה': בְּנִי יִשְׂרָאֵל הֵם בְּכֹרִי. כג. ה' אָמַר לָךְ: שְׁלַח אֶת בְּנִי וְהוּא יַעֲבֹד אוֹתִי. וְאַתָּה לֹא מִסְכִּים לְשַׁלַּח אוֹתוֹ. לָכֵן אֶהְרֹג אֲנִי אֶת הַבֶּן הַבְּכוֹר שְׁלָךְ." כז. ה' אָמַר לְאַהֲרֹן: "לָךְ לִקְרֹאת מֹשֶׁה אֶל הַמִּדְבָּר." אַהֲרֹן הָלַךְ וּפְגַשׁ אֶת מֹשֶׁה בְּהַר ה', וַיִּשְׁק לוֹ.

יָתֵר: יתרו.

אֵלֶכָה נָא: אני מבקש ללכת.

אָשׁוּבָה: אשוב.

הַעוֹדֵם חַיִּים: האם הם

עדיין חיים.

הַמְבַקְשִׁים אֶת-נַפְשָׁךְ:

רוצים להרג אותך.

בְּלִכְתָּךְ: כשאתלך.

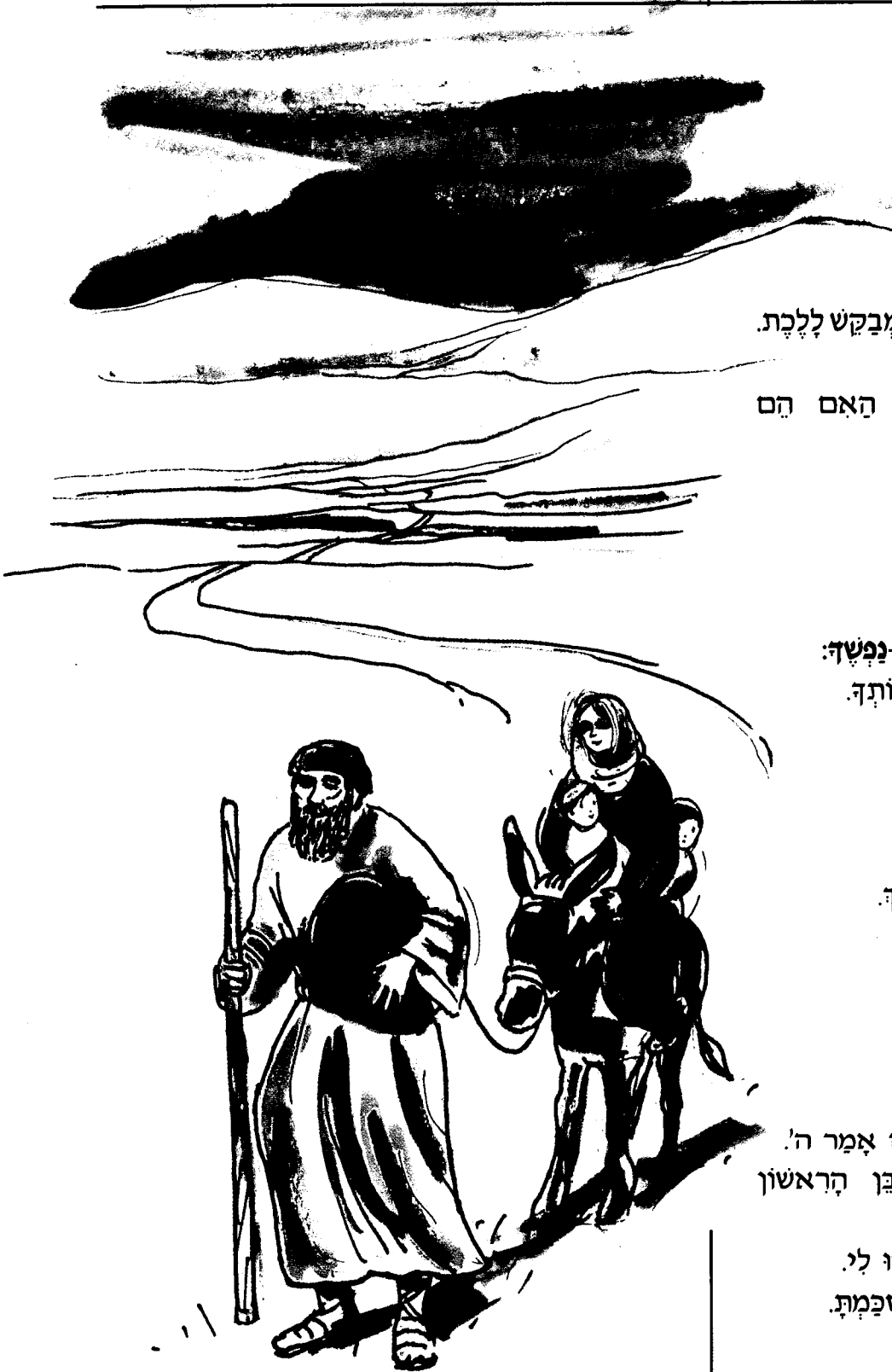
כֹּה אָמַר ה': כֹּךְ אָמַר ה'.

בְּנִי בְכֹרִי: הבן הראשון

שלי.

וַיַּעֲבֹדֵנִי: ויעבדו לי.

וְתַמְאֵן: לא הסכמת.

פסוקי התורה	פרק ד
כח. ויגד משה לאהרן את כל דברי יהוה אשר שלחו ואת כל האותות אשר צוהו. כט. וילך משה ואהרן ויאספו את כל זקני בני ישראל. ל. וידבר אהרן את כל הדברים אשר דבר יהוה אל משה, ויעש האותות לעיני העם. לא. ויאמן העם. וישמעו כי פקד יהוה את בני ישראל וכי ראה את עוניהם, ויקדו וישתחוו.	כח. משה ספר לאהרן את כל מה שאמר לו ה', כששלח אותו, ואת כל האותות שצוה אותו לעשות. כט. משה ואהרן הלכו ואספו את כל זקני בני ישראל. ל. אהרן אמר את כל הדברים, שה' אמר למשה, ועשה את האותות לעיני העם. לא. העם שמע והאמין, שה' זכר את בני ישראל וראה שהם סובלים והעם השתחוו לה'.

אגדות חכמים	מילון
בְּזָכוֹת מֶה נִגָּאֻלוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם? לא. "וַיֵּאמֶן הָעָם" על זאת אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ: כְּשֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם, הִתְאַסְּפוּ כָּל־סֵדֶר יָחַד, וְהַחֲלִיטוּ: (א) נִשְׁמַר עַל בְּרִית מִלָּה, (ב) נִמְשִׁיךְ לְדַבֵּר עִבְרִית, (ג) נִקְרָא לִילְדֵינוּ בְּשֵׁמוֹת עִבְרִיִּים, (ד) לֹא נַעֲבֹד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, (ה) נַעֲזֹר זֶה לָזֶה. על כָּל אֵלֶּה זָכוּ, וּבִסּוּף נִגָּאֻלוֹ מִמִּצְרַיִם. (תדא"ר כג) 	לא. וַיִּקְדּוּ: הִשְׁתַּחֲווּ.

ח-יג: מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בָּאוּ אֶל פְּרֹעֹה. אַהֲרֹן הִשְׁלִיךְ אֶת הַמִּטָּה שְׁלוֹ.

הַמִּטָּה נִהְיָה לְתַנִּין.

גַּם הַמִּכְשָׁפִים שֶׁל מִצְרַיִם הִכְכוּ אֶת הַמִּטּוֹת שֶׁלָּהֶם לְתַנִּינִים.

הַמִּטָּה שֶׁל אַהֲרֹן בָּלַע אֶת הַמִּטּוֹת שֶׁל הַמִּכְשָׁפִים.

ח. ה' אָמַר

אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אַהֲרֹן:

ט. אִם יִגִּיד לָכֶם פְּרֹעֹה:

עֲשׂוּ נִס, וְאֲדַע שְׁאַתֶּם שְׁלִיחֵי ה';

תִּגִּיד לְאַהֲרֹן:

קח אֶת הַמִּטָּה שֶׁלָּךְ

וְתִזְרַק אוֹתוֹ לִפְנֵי פְרֹעֹה,

וְהַמִּטָּה יִהְיֶה לְתַנִּין."

י. מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בָּאוּ אֶל פְּרֹעֹה

וַעֲשׂוּ כִּמוֹ שִׁצְנָה ה'.

אַהֲרֹן הִשְׁלִיךְ אֶת הַמִּטָּה שְׁלוֹ

לִפְנֵי פְרֹעֹה וּלִפְנֵי עֲבָדָיו,

וְהַמִּטָּה נִהְיָה לְתַנִּין.

יא. פְּרֹעֹה קָרָא גַם הוּא לַחֲכָמִים וּלְמִכְשָׁפִים

וְגַם הֵם, חֲרָטְמֵי מִצְרַיִם,

עֲשׂוּ קִסְמִים כְּאַלֶּה.

יב. כָּל אֶחָד מֵהֶם הִשְׁלִיךְ אֶת הַמִּטָּה שְׁלוֹ,

הַמִּטּוֹת הִכְכוּ לְתַנִּינִים,

וּמִטָּה אַהֲרֹן בָּלַע אֶת כָּל הַמִּטּוֹת שֶׁלָּהֶם.

יג. לֵב פְּרֹעֹה נַעֲשֶׂה קָשָׁה

וּפְרֹעֹה לֹא שָׁמַע בְּקוֹלָם,

כִּמוֹ שֶׁאָמַר ה'.

ח. וַיֹּאמֶר יְהוָה

אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל אַהֲרֹן, לֵאמֹר:

ט. "כִּי יִדְבֹר אֲלֵכֶם פְּרֹעֹה, לֵאמֹר:

תִּנּוּ לָכֶם מוֹפֵת.

וְאָמַרְתָּ אֶל־אַהֲרֹן:

קח אֶת־מִטָּךְ

וְהִשְׁלֵךְ לִפְנֵי־פְרֹעֹה.

יְהִי לְתַנִּין."

י. וַיָּבֹא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל־פְּרֹעֹה

וַיַּעֲשׂוּ כֹן כְּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה.

וַיִּשְׁלֵךְ אַהֲרֹן אֶת־מִטָּהוּ

לִפְנֵי פְרֹעֹה וּלִפְנֵי עֲבָדָיו,

וַיְהִי לְתַנִּין.

יא. וַיִּקְרָא גַם־פְּרֹעֹה לַחֲכָמִים וּלְמִכְשָׁפִים,

וַיַּעֲשׂוּ גַם־הֵם חֲרָטְמֵי מִצְרַיִם

בְּלַהֲטִיהֶם כֹּן.

יב. וַיִּשְׁלִיכוּ אִישׁ מִטָּהוּ

וַיְהִיו לְתַנִּינִם,

וַיִּבְלַע מִטָּה־אַהֲרֹן אֶת־מִטּוֹתָם.

יג. וַיַּחֲזֶק לֵב פְּרֹעֹה

וְלֹא שָׁמַע אֲלֵהֶם,

כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה.

מילון	אגדות חכמים
תנו לכם מופת: תנו לנו סימן, שאתם השליחים של ה'. משה: המטה שלך, המקל שלך. חֲרָטְמֵי מִצְרַיִם: המכשפים והקוסמים של מצרים. לְהִטִּיָּהֶם: הקסמים שלהם. כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר ה': כמו שאמר ה'.	נְסִים רַבִּים בַּמָּטָה אֶחָד. יב. "וַיִּבְלַע מֹשֶׁה אֶהָרֹן אֶת מִטָּתוֹ" אמר ר' אלעזר: לא נס אחד נעשה למשה ולאהרן במטה, אלא כמה נסים: הַנֵּס הָרִאשׁוֹן הָיָה - כְּשֶׁהַמָּטָה הִפְךָ לַתַּנּוּן. הַנֵּס הַשֵּׁנִי הָיָה - כְּשֶׁהַתַּנּוּן חָזַר וְהָיָה לַמָּטָה. הַנֵּס הַשְּׁלִישִׁי - מָטָהוּ שֶׁל אֶהָרֹן בָּלַע אֶת מִטּוֹתֵיהֶם שֶׁל הַחֲרָטְמִים. הַנֵּס הָרְבִיעִי - אֵף עַל פִּי שֶׁהַמָּטָה בָּלַע אֶת כָּל הַמִּטּוֹת שֶׁהִכּוּ לַתַּנּוּנִים, נִשְׁאָר כְּמוֹ שֶׁהָיָה, לֹא עָבָה יוֹתֵר, לֹא גָדוֹל יוֹתֵר. (שמ"ר ט')

יד-כט: ה' שולח את משה אל פרעה

משה ידרש מפרעה, שיוציא את בני ישראל ממצרים.
אם פרעה לא יסכים, ה' יכה אותו במכת הדם ובמכת הצפרדע.

יד. ה' אמר אל משה:

"לב פרעה קשה,

והוא לא מסכים לשלח את העם.

טו. לך אל פרעה בבקר,

בשעה שהוא יוצא ליאר,

ותעמד מולו על שפת היאר,

ואת המטה שנהפך לנחש

תקח בידך.

טז. וכך תגיד לו:

ה' אלהי העברים

שלח אותי אליך, להגיד לך:

שלח את העם שלי

והם יעבדו אותי במדבר.

עד עכשיו לא שמעת בקולי.

יז. ה' אמר:

כך תדע שאני ה':

אני אכה במטה שבידי

על המים אשר ביאר,

והמים יהפכו לדם.

יח. וכל הדגים שביאר ימותו,

ומהיאר יעלה ריח רע,

והמצרים לא יוכלו לשתות מים מן היאר."

יט. ה' אמר למשה:

"תגיד לאהרן:

קח את המטה שלך בידך

ותושיט אותו על המים של מצרים,

על הנחרות, על היאור ועל האגמים שלהם,

ועל כל מקום שיש בו מים,

והמים יהפכו לדם.

ךס יהיה בכל ארץ מצרים

ובעצים ובאבנים."

כ. משה ואהרן עשו מה שה' צוה.

יד. ויאמר יהוה אל משה:

"כבד לב פרעה,

מאן לשלח העם.

טו. לך אל פרעה בבקר,

הנה יצא המימה,

ונצבת לקראתו על שפת היאר,

והמטה אשר נהפך לנחש,

תקח בידך.

טז. ואמרת אליו:

יהוה אלהי העברים

שלחני אליך לאמר:

שלח את עמי

ויעבדני במדבר.

והנה לא שמעת עד כה.

יז. כה אמר יהוה:

בזאת תדע כי אני יהוה:

הנה אנכי מכה במטה אשר בידי

על המים אשר ביאר

ונהפכו לדם.

יח. והדגה אשר ביאר תמות,

ובאש היאר,

ונלאו מצרים לשתות מים מן היאר."

יט. ויאמר יהוה אל משה:

"אמר אל אהרן:

קח מטה ונטה ידך

על מימי מצרים,

על נהרותם, על יאריהם ועל אגמיהם

ועל כל מקוה מימיהם,

ויהיו דם.

והיה דם בכל ארץ מצרים

ובעצים ובאבנים.

כ. ויעשו כן משה ואהרן, כאשר צוה יהוה

אגדות חכמים	מילון
ה' הִזְהִיר אֶת הַמִּצְרִים לִפְנֵי שְׁהִכָּה בָּהֶם טז. "לֵךְ אֶל פְּרַעֲה..." אָמְרוּ חֲכָמִים: עֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה יָמִים הָיָה מֹשֶׁה מִזְהִיר אֶת הַמִּצְרִים וְאוֹמֵר, שָׂאֵם לֹא יִתְּנוּ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְצֹאת מֵאֶרֶץ, יָבִיא עֲלֵיהֶם מָכּוֹת. אָבֵל הֵם לֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹלוֹ. רַק אַזְ הִבִּיא עֲלֵיהֶם הַקֶּבֶ"ה אֶת מַכַּת הַדָּם. (ש"ר ט)	מֵאֵן: לֹא מִסָּכִים. וְנִצְבָּת לִקְרֹאתוֹ: תַּעֲמֹד מוֹלוֹ. וַיַּעֲבֹדְנִי: הֵם יַעֲבֹדוּ אוֹתִי. עַד-כֹּה: עַד עַכְשָׁיו.
הִיָּאֵר הָיָה אֱלִילִם שֶׁל הַמִּצְרִים יז. "בָּזֹאת תִּדְּעוּ כִּי אֲנִי ה'" הַמִּצְרִים הֶאֱמִינוּ, שֶׁהֲנִילוֹס הוּא הָאֱ-לֹהִים. לִכֵּן אָמַר ה': "בָּזֹאת תִּדְּעוּ כִּי אֲנִי ה'", אֲנִי וְלֹא הִיָּאֵר. וּמָה עָשָׂה ה' לִיָּאֵר, אֱלִיל מִצְרַיִם? - הִפְךָ אֶת מִימֵי לְדָם, וְאָמַר: אִם יִחְזְרוּ בְּתִשׁוּבָה, אֶפְסִיק לְהַכּוֹת אוֹתָם, וְאִם לֹא יִחְזְרוּ בְּתִשׁוּבָה, אוֹסִיף לְהַכּוֹת אוֹתָם.	וְהִדָּגָה: כָּל הַדָּגִים. וּבֹאֵשׁ: יַעֲלֶה רֵיחַ רָע. וְנִלְאוּ: לֹא יוֹכְלוּ. נֹטֶה-יָדָד: תּוֹשִׁיט אֶת הַיָּד שְׁלָד. מִימֵי מִצְרַיִם: הַיָּמִים שֶׁל מִצְרַיִם. אָגַם: בְּרִיכַת מַיִם גְּדוֹלָה מְאֹד. מִקְוֵה מַיִם: מְקוֹם שֶׁיֵּשׁ בּוֹ מַיִם. וַיַּעֲשׂוּ-כֵן: עָשׂוּ אוֹתוֹ דְּבָר.

פרק ז

פסוקי התורה

אֶהְרֹן הָרִים אֶת הַמָּטָה,
וְהִכָּה אֶת הַמַּיִם שֶׁבִּיאֵר
וּפָרַעַה וְהַעֲבָדִים שְׁלוֹ רְאוּ מִה שְׁאַהֲרֹן עָשָׂה.
וְכָל הַמַּיִם שֶׁבִּיאֵר הִפְכוּ לָדָם.
כֹּא. וְכָל הַדְּגִים בִּיאֵר מָתוּ,
וּמִהֵיאֵר עָלָה רִיחַ רַע,
וְהַמִּצְרִים לֹא יָכְלוּ לִשְׁתּוֹת מַיִם מִן הַיָּאֵר.
וּבְכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם הָיָה דָם.
כֵּב. גַּם הַקּוֹסְמִים שֶׁל מִצְרַיִם עָשׂוּ אוֹתוֹ דָּבָר.
פָּרַעַה הִתְעַקֵּשׁ, לְבוֹ נַעֲשֶׂה קֶשֶׁה יוֹתֵר,
וְהוּא לֹא שָׁמַע בְּקוֹל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן.
הַכֹּל כְּמוֹ שֶׁאָמַר ה'.
כֶּג. פָּרַעַה פָּנָה וּבָא אֶל בֵּיתוֹ
וְלֹא שָׁם לֵב לַמַּכָּה שֶׁקָּבַל.
כִּד. וּבְכָל מִצְרַיִם חִפְרוּ בּוֹרוֹת
מִסְבִּיב לַיָּאֵר, כְּדִי לִשְׁתּוֹת מַיִם,
כִּי לֹא יָכְלוּ לִשְׁתּוֹת
מִהַמַּיִם שֶׁבִּיאֵר.
כֶּה. עָבְרוּ שִׁבְעָה יָמִים,
לְאַחֵר שֶׁה' הִכָּה אֶת הַיָּאֵר.
כּו. ה' אָמַר לְמֹשֶׁה:
"בּוֹא אֶל פָּרַעַה וְתִגִּיד לוֹ:
כֹּךְ אָמַר ה':
שְׁלַח אֶת עַמִּי, וְהֵם יַעֲבֹדוּ אוֹתִי.
כז. וְאִם אֵתָּה מִתְנַגֵּד לְשַׁלַּח אוֹתָם,
אֶפְהָ אֶת הָאֶרֶץ שְׁלֶךְ
וְאֶמְלֹא אוֹתָהּ בַּצִּפְרָדָּעִים.
כח. הַיָּאֵר יִהְיֶה מָלֵא בַּצִּפְרָדָּעִים,
שִׁיעֲלוּ וַיָּבֹאוּ לְבֵיתָךְ,
וְאֶל חֹדֶר הַשְּׁנָה שְׁלֶךְ, וְעַל הַמָּטָה שְׁלֶךְ,
וּבְבֵית שֶׁל הָעֲבָדִים שְׁלֶךְ,
וּבְבֵית שֶׁל הָעָם שְׁלֶךְ, וּבִתְנוּרִים
וּבְכָלִים שְׁלֶךְ.
כט. צִפְרָדָּעִים יַעֲלוּ בְּךָ וּבְעָם שְׁלֶךְ
וּבְכָל עַבְדֶּיךָ."

וַיֵּרָם בַּמָּטָה,
וַיִּךְ אֶת הַמַּיִם אֲשֶׁר בִּיאֵר
לְעֵינֵי פָרַעַה וּלְעֵינֵי עַבְדָּיו,
וַיִּהְפְּכוּ כָּל הַמַּיִם אֲשֶׁר בִּיאֵר לָדָם.
כֹּא. וְהִדְגָּה אֲשֶׁר בִּיאֵר מֵתָה,
וַיָּבֹאֵשׁ הַיָּאֵר,
וְלֹא יָכְלוּ מִצְרַיִם לִשְׁתּוֹת מַיִם מִן הַיָּאֵר.
וַיְהִי הַדָּם בְּכָל-אֶרֶץ מִצְרַיִם.
כֵּב. וַיַּעֲשׂוּ-כֵן חֲרָטְמֵי מִצְרַיִם בְּלִטְיָהֶם,
וַיִּחְזַק לֵב פָּרַעַה
וְלֹא-שָׁמַע אֱלֹהִים,
פֶּאֶשֶׁר דָּבָר יִהְיֶה.
כֶּג. וַיִּפֹּן פָּרַעַה וַיָּבֹא אֶל-בֵּיתוֹ,
וְלֹא-שָׁת לְבוֹ גַּם-לְזָאת.
כִּד. וַיַּחֲפְרוּ כָּל-מִצְרַיִם
סְבִיבֹת הַיָּאֵר מַיִם לִשְׁתּוֹת,
כִּי לֹא יָכְלוּ לִשְׁתּוֹת
מִמֵּי הַיָּאֵר.
כֶּה. וַיִּמְלֹא שִׁבְעַת יָמִים,
אַחֲרֵי הַכּוֹת יְהוָה אֶת-הַיָּאֵר.
כּו. וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה:
"בּוֹא אֶל-פָּרַעַה וְאָמַרְתָּ אֵלָיו,
כֹּכָה אָמַר יְהוָה:
שְׁלַח אֶת עַמִּי וַיַּעֲבֹדֵנִי.
כז. וְאִם-מָאֵן אֵתָּה לְשַׁלַּח,
הִנֵּה אֲנִכִּי נֹגֵף
אֶת-כָּל-גְּבוּלְךָ בַּצִּפְרָדָּעִים.
כח. וְשָׂרֵץ הַיָּאֵר צִפְרָדָּעִים,
וַעֲלוּ וַיָּבֹאוּ בְּבֵיתְךָ
וּבְחֹדֶר מִשְׁכְּבְּךָ וְעַל מִטְתְּךָ,
וּבְבֵית עַבְדֶּיךָ
וּבַעֲמֻךְ וּבִתְנוּרֶיךָ,
וּבַמִּשְׁאֲרוֹתֶיךָ:
כט. וּבִכָּה וּבַעֲמֻךְ וּבְכָל-עַבְדֶּיךָ
יַעֲלוּ הַצִּפְרָדָּעִים:

דָּם

וַיֵּךְ: הִכָּה.

וַיָּבֹאשׁ הַיָּאָר: הַיָּאָר הֵעֵלָה
רִיחַ רָע.לְטִיְהִים: קִסְמִיָּהֶם.
וַיַּחֲזֹק: נַעֲשֶׂה קָשָׁה.וַיִּפֹּן: פָּנָה, חָזַר.
וְלֹא-שֵׁת לְבוֹ: וְלֹא שָׁם לֵב,
לֹא הָיָה לוֹ אִיכָפֶת.וַיִּמְלֹא: עָבְרוּ.
אַחֲרֵי הַכּוֹת: לְאַחֵר שָׁה'
הִכָּה.

לְהָשִׁיב רָעָה תַּחַת טוֹבָה,

זֶה מַעֲשֵׂה רָע.

יט. "אָמַר אֶל אֶהְרֹן, קַח מִטָּד וְנִטָּה יָדָד"

שָׁאֵל ר' תַּנְחוּם:
לָמָּה לֹא הִפְכוּ הַמַּיִם לְדָם בְּיַד מֹשֶׁה,
וְלָמָּה נִמְסַר הַדָּבָר לְאַהֲרֹן?
וְהַתְּשׁוּבָה:
אָמַר לוֹ הַקָּב"ה לְמֹשֶׁה:
"הַמַּיִם שֶׁמְרוּ עָלֶיךָ כְּשֶׁהִשְׁלַכְתָּ לַיָּאָר.
לָכֵן, לֹא אֶתָּה תִּפְגַּע בָּהֶם.
לֹא אֶתָּה תִּהְיֶה אוֹתָם לְדָם".
לְלַמֶּדנִי:
מִי שֶׁמְשַׁלֵּם רָעָה תַּחַת טוֹבָה,
עוֹשֶׂה מַעֲשֵׂה רָע.

(ש"מ"ר ט')

מֵאֵן: לֹא מִסָּכִים, מִתְנַגֵּד.

נָגַף בַּצַּרְדָּעִים: מָכָה
וּמִמֶּלֶא אֶת אֶרֶץ
בַּצַּרְדָּעִים.
וְשָׂרָץ: יִתְמַלֵּא בְּשָׂרָצִים.
חֹדֶר מִשְׁכָּבָד: חֹדֶר הַשָּׁנָה
שֶׁלָּד.
מִשְׁאֲרוֹתֶיךָ: קַעְרוֹת הַבָּצֵק
שֶׁלָּד.
וּבָבָה: וּבָד.

א-יא: מַכַּת צִפְרָדַע

ה' הכה את ארץ מצרים במכת צפרדע, והארץ מלאה צפרדעים.
פרעה בקש, שמשוה ואהרן יתפללו לה, שיוציא הצפרדעים ממצרים.
פרעה הבטיח, שישלח את עם ישראל ממצרים.
ה' שמע לתפלת משה ואהרן, והצפרדעים מתו.
אבל פרעה לא קים את הבטחתו, ולא שלח את עם ישראל ממצרים.

א. ה' אמר אל משה:

"תגיד לאהרן:

הושט את היד שלך עם המטה שלך

על הנחרות, על היאורים ועל האגמים,

ותעלה את הצפרדעים על ארץ מצרים."

ב. אהרן הושיט את ידו

על המים של מצרים,

הצפרדעים עלו,

וכסו את ארץ מצרים.

ג. גם החרטמים עשו קסמים כאלה,

גם הם העלו את הצפרדעים

על ארץ מצרים.

ד. פרעה קרא למשה ולאהרן ואמר:

"תתפללו אל ה',

שיסיר את הצפרדעים ממני ומהעם שלי,

ואז אשלח את העם

והם יזבחו, יעבדו את ה'."

ה. משה אמר לפרעה:

"סמך עלי.

מתי אתה רוצה שאתפלל עליך,

על העבדים שלך ועל העם שלך,

לסלק את הצפרדעים ממך ומן הבתים שלך,

ורק ביאר ישארו צפרדעים?"

ו. פרעה אמר:

"מחר."

ומשה אמר: "כמו שבקשתי, כך יהיה.

כדי שתדע,

שאין כמו ה' א-להינו.

א. ויאמר יהוה אל-משה:

"אמר אל-אהרן:

נטה את ידך במטהך

על-הנחרות על-היאורים ועל-האגמים

והעל את הצפרדעים על ארץ מצרים."

ב. ויט אהרן את-ידו

על מימי מצרים,

ותעל הצפרדע

ותכס את ארץ מצרים.

ג. ויעשו-כן החרטמים בלטיהם

ויעלו את-הצפרדעים

על ארץ מצרים:

ד. ויקרא פרעה למשה ולאהרן ויאמר:

"העתירו אל-יהוה

ויסר הצפרדעים ממני ומעמי,

ואשלחה את-העם

ויזבחו ליהוה."

ה. ויאמר משה לפרעה:

"התפאר עלי -

למתי אעתיר לך...

ולעבדיך ולעמך,

להכרית הצפרדעים ממך ומבתיך

רק ביאר תשארה?"

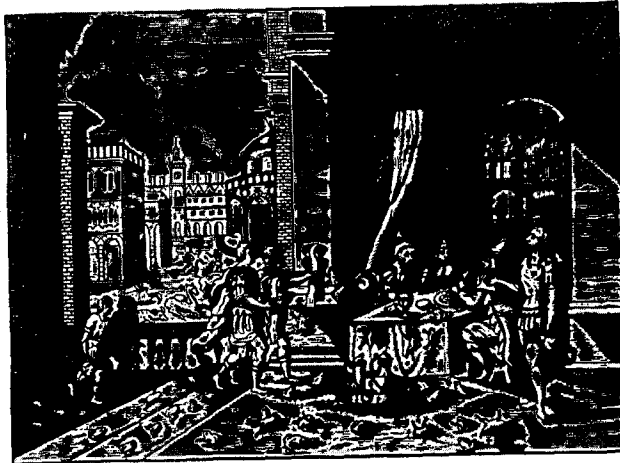
ו. ויאמר:

"למחר."

ויאמר "כדברך.

למען תדע,

כי אין ביהוה אלהינו:

מַכַּת הַצִּפְרָדֵּעַ

ב. "וַתַּעַל הַצִּפְרָדֵּעַ וַתִּכַּס אֶת אֶרֶץ מִצְרַיִם"

וכי רק צפרדע אחת היתה?
- לא.

ר' אלעזר בן עזריה אומר:

צפרדע אחת באה ושרקה.

ועם כל שריקה ושריקה,

התאספו ובאו המוני צפרדעים

מכל הכיוונים.

הצפרדעים מלאו את כל הבתים

גם של העשירים

וגם של העניים.

(סנהד' כ"ז).

נֹטָה: תושיט.

אַגִּם: בְּרִיכַת מִים גְּדוֹלָה

וְטִבְעִית.

נְהָרוֹת, יְאוּרִים וְאַגְמִים: יַם

בָּהֶם מִים רַבִּים.

הַעַל: תַּעֲלָה אוֹתוֹ.

וַיַּט אַהֲרֹן אֶת יָדוֹ: אַהֲרֹן

הוֹשִׁיט אֶת יָדוֹ.

מִיָּמֵי מִצְרַיִם: הַמִּים שֶׁל

מִצְרַיִם.

הַחֲרָטְמִים: הַקּוֹסְמִים.

בִּלְטִיָּהֶם: בִּקְסָמִים שֶׁלָּהֶם.

הַעֲתִירוֹ: תִּתְפַּלְלוּ, תִּבְקְשׁוּ.

וַיִּזְבְּחוּ לָהּ: וַיַּעֲבְדוּ אֶת ה'.

הַתִּפְאָר עָלַי: סִמּוֹךְ עָלַי.

לִמְתִּי אֶעֱתִיר לָךְ: לִמְתִּי

אֶתְפַּלֵּל וְאֶבְקֶשׁ בְּשִׁבְלֶךָ?

לְהַכְרִית: לְסַלֵּק.

כַּדְבָּרָךְ: כְּמוֹ שֶׁבִקְשָׁתָּ, כֵּן

יְהִיָּה.

פסוקי התורה	פרק ח
ז. וסרו הצפרדעים ממך ומבתיך ומעבדיך ומעמך. רק ביאר תשארה". ח. ויצא משה ואהרן מעם פרעה, ויצעק משה אל־יהוה על דבר הצפרדעים, אשר־שם לפרעה. ט. ויעש יהוה כדבר משה, וימתו הצפרדעים מן הבתים מן החצרות ומן השדות. י. ויצברו אתם חמרים חמרים ותבאש הארץ. יא. וירא פרעה כי היתה הדוחה, והכבד את־לבו ולא שמע אלהים כאשר דבר יהוה:	ז. הצפרדעים יסתלקו ממך, מהבתים שלך, מהעבדים שלך ומהעם שלך. רק ביאר ישארו הצפרדעים". ח. משה ואהרן יצאו מפרעה, ומשה התפלל אל ה', ובקש, שיסיר את הצפרדעים, ששם לפרעה. ט. ה' עשה כמו שבקש משה. הצפרדעים מתו בבתים, בחצרות ובשדות. י. המצרים אספו את הצפרדעים לערמות ערמות ורח רע היה בארץ מצרים. יא. פרעה ראה, שנצל מן המכה, והמשיך להתעקש ולא שמע למשה ואהרן, כמו שדבר ה'.

יב-טו: מכת הכנים

פרעה לא שלח את העם. ה' העניש אותו,
והכה אותו במכת הכנים.

יב. ויאמר יהוה אל־משה: "אמר אל־אהרן: נטה את־מטך והד את־עפר הארץ, והיה לכנם בכל ארץ מצרים". יג. ויעשו־כן. ויט אהרן את־ידו במטהו וניד את־עפר הארץ, ותהי הכנם באדם ובבהמה; כל־עפר הארץ היה כנים בכל ארץ מצרים: יד. ויעשו כן החרטמים בלטיהם	יב. ה' אמר למשה: "תגיד לאהרן: הושט את המטה שלך והכה את הארץ. והעפר יהפך לכנים בכל ארץ מצרים". יג. וכך עשו: אהרן הושיט את ידו עם המטה, הכה את עפר הארץ, והיו כנים באדם ובבהמה; כל עפר הארץ היה כנים בכל ארץ מצרים. יד. החרטמים עשו אותו דבר בקסמיהם,
--	--

וסרו הצפרדעים:
הצפרדעים יסתלקו.

צפרדע

ויצעק משה אל ה': התפלל
ובקש.

ויצברו: אספו.
חמרים חמרים: ערמות,
ערמות.
ותבאש הארץ: הארץ
העלתה ריח רע.
היתה הרוחה: היתה הקלה,
נצל מהמכה.

כנים

הד: תפכה.

כנם: כנים.

פרק ח	פסוקי התורה
כדי להוציא את הפנים, אבל לא הצליחו. והיו פנים באדם ובבהמה. טו. החרטמים אמרו לפרעה: "אצבע אלהים היא - ה' עשה זאת". ופרעה המשיך להתעקש, ולא שמע למשה ולאהרן, כמו שדבר ה'.	להוציא את הפנים, ולא יכלו. ותהי הפנים באדם ובבהמה. טו. ויאמרו החרטמים אל פרעה: "אצבע אלהים הוא". ויחזק לב פרעה ולא שמע אלהים, כאשר דבר יהוה.

טו-כח: מכת ערוב

פרעה לא שלח את העם. ה' העניש אותו,
והכה אותו במכת הערוב - חיות רעות ומזיקות.

טז. ה' אמר אל משה: "קום השכם בבקר, ועמוד לפני פרעה, כשהוא יוצא אל המים, ותגיד לו: כך אמר ה': שלח את עמי ויעבדו אותי. יז כי אם לא תשלח את העם שלי, אני אשלח בך ובעבדים שלך ובעם שלך את הערוב, חיות רעות. והבתים במצרים יתמלאו חיות רעות, וגם האדמה שהם הולכים עליה, תתמלא חיות. יח. ואני אבדיל לטובה ביום ההוא את ארץ גשן, שהעם שלי גר בה, ולא יהיה שם ערב. וכך תדע, שאני ה', השולט על הארץ. יט. ואני אבדיל בין העם שלי ובין העם שלך. מחר יקרה הנס הזה". כ. וכך עשה ה'.	טז. ויאמר יהוה אל משה: "השכם בבקר והתנצב לפני פרעה, הנה יוצא המימה, ואמרת אליו: כה אמר יהוה: שלח עמי ויעבדני. יז. כי אם אינך משלח את עמי הנני משליח בך ובעבדיך ובעמך ובבתיך את הערב, ומלאו בתי מצרים את הערב, וגם האדמה אשר הם עליה. יח. והפליתי ביום ההוא את ארץ גשן, אשר עמי עמד עליה, לבלתי היות שם ערב. למען תדע כי אני יהוה בקרב הארץ. יט. ושמתי פדת בין עמי ובין עמך. למחר יהיה האת הזה". כ. ויעש יהוה כן.
--	---

	מילון
	וְלֹא יָכִילוּ: לֹא הִצְלִיחוּ. אֶצְבַּע אֶ-לֵהִים הִיא: מַעֲשֵׂה יְדֵי ה' הוּא. הַשֵּׁמֶשׁ בִּבְקָר: קוֹם מוֹקֵדֶם בִּבְקָר. הַתִּנְצַב לִפְנֵי פִרְעֹה: עֶמֶד לִפְנֵי פִרְעֹה. הִנֵּה יוֹצֵא הַמִּינָה: כְּשֶׁהוּא יוֹצֵא אֶל הַמַּיִם. עָרַב: חִיּוֹת רָעוֹת וּמְזִיקוֹת. וְהַפְלִיתִי: אֲבָדִיל לְטוֹבָה. לְבַלְתִּי הָיוּת־שָׁם: שֶׁלֹּא יִהְיֶה שָׁם. הָאֵת הַזֶּה: הַנֶּסֶךְ הַזֶּה.

עָרַב

פסוקי התורה	פרק ח
וַיָּבֹא עֶרֶב כְּבֹד בֵּיתָה פְּרַעַה וּבֵית עַבְדֵּיו, וּבְכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם תִּשְׁחַת הָאָרֶץ מִפְּנֵי הָעֶרֶב. כא. וַיִּקְרָא פְּרַעַה אֶל מֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן, וַיֹּאמֶר: "לָכוּ זַבְּחוּ לֵאלֹהֵיכֶם בָּאָרֶץ." כב. וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה: "לֹא נִכּוֹן לַעֲשׂוֹת כֵּן, כִּי תוֹעֲבַת מִצְרַיִם נִזְבַּח לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ. הֵן נִזְבַּח אֶת תוֹעֲבַת מִצְרַיִם לְעֵינֵיהֶם וְלֹא יִסְקְלֵנוּ? כג. דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים נָלַךְ בַּמִּדְבָּר, וַזְּבַחְנוּ לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ, בְּאֲשֶׁר יֹאמַר אֱלֹהֵינוּ." כד. וַיֹּאמֶר פְּרַעַה: "אֲנֹכִי אֲשַׁלַּח אֶתְכֶם, וַזְּבַחְתֶּם לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם בַּמִּדְבָּר, רַק הָרֹחַק לֹא תִרְחִיקוּ לָלֶכֶת. הַעֲתִירוּ בְּעַדִּי." כה. וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה: "הִנֵּה אֲנֹכִי יוֹצֵא מֵעַמֶּךָ וְהַעֲתַרְתִּי אֶל־יְהוָה. וְסֹר הָעֶרֶב מִפְּרַעַה, מֵעַבְדֵּיו וּמֵעַמּוֹ מִחֵר. רַק אֶל־יֹסֵף פְּרַעַה הִתַּל לְבַלְתִּי שַׁלַּח אֶת־הָעָם לְזַבַּח לַיהוָה." כו. וַיֹּצֵא מֹשֶׁה מֵעַם פְּרַעַה וַיַּעֲתֵר אֶל־יְהוָה. כז. וַיַּעַשׂ יְהוָה כְּדִבַּר מֹשֶׁה, וַיִּסֹּר הָעֶרֶב מִפְּרַעַה, מֵעַבְדֵּיו וּמֵעַמּוֹ, לֹא נִשְׁאַר אֶחָד. כח. וַיִּכְבֹּד פְּרַעַה אֶת־לְבוֹ, גַּם בַּפֶּעַם הַזֹּאת, וְלֹא שַׁלַּח אֶת הָעָם.	בָּאוּ הָרַבָּה חַיּוֹת רָעוֹת וּמַזִּיקוֹת אֶל בֵּית פְּרַעַה וְאֶל בֵּית הָעַבְדִּים שְׁלוֹ, וְכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם נִכְנָעָה מִהַחַיּוֹת הָרָעוֹת. כא. פְּרַעַה קָרָא לְמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן, וַאֲמַר: "לָכוּ וְתַעֲבְדוּ אֶת הָאֱלֹהִים שְׁלָכְכֶם בָּאָרֶץ." כב. מֹשֶׁה אָמַר: "לֹא נִכּוֹן לַעֲשׂוֹת כֵּן. לֹא נִזְבַּח בְּהִמּוֹת, שֶׁהֵן אֱלִילִים לְמִצְרַיִם, כִּי אִם נַעֲשֶׂה זֹאת כְּשֶׁהַמִּצְרַיִם רֹאִים, הֵם בּוֹדְאֵי יִסְקְלוּ אוֹתָנוּ בְּאֲבָנִים. כג. נָלַךְ בַּמִּדְבָּר דֶּרֶךְ שְׁלוֹשָׁה יָמִים, וְנִזְבַּח לַה' אֱלֹהֵינוּ; כְּמוֹ שֶׁה' יַגִּיד לָנוּ לַעֲשׂוֹת. כד. פְּרַעַה אָמַר: "אֲנִי אֲשַׁלַּח אֶתְכֶם, וְאַתֶּם תַּעֲבְדוּ אֶת ה' אֱלֹהֵיכֶם בַּמִּדְבָּר. רַק אֶל תִּלְכוּ רְחוֹק מְדִי. הַתְּפַלְלוּ בְּשִׁבְלִי." כה. מֹשֶׁה אָמַר: "מִיָּד כְּשֶׁאֲצֵא מִמֶּךָ, אֶתְפַּלֵּל אֶל ה'. וְהַחַיּוֹת הָרָעוֹת יִסְתַּלְקוּ מִפְּרַעַה, מִהָעַבְדִּים שְׁלוֹ וּמִהָעָם שְׁלוֹ, מִחֵר. אֲבָל גַּם פְּרַעַה צָרִיד לְהַפְסִיק לְצַחוֹק לָנוּ, פְּרַעַה צָרִיד לְשַׁלַּח אֶת הָעָם, כְּדִי שֶׁהָעָם יַעֲבֹד אֶת ה'." כו. מֹשֶׁה יָצָא מִפְּרַעַה, וְהַתְּפַלֵּל אֶל ה'. כז. ה' עָשָׂה מַה שֶּׁבִקֵּשׁ מֹשֶׁה, וְהָעֶרֶב, הַחַיּוֹת הָרָעוֹת, הִסְתַּלְקוּ מִפְּרַעַה, מִן הָעַבְדִּים שְׁלוֹ וּמִן הָעָם שְׁלוֹ, וְלֹא נִשְׁאַרָה אֶפְלוֹ חַיָּה רָעָה אֶחָת. כח. פְּרַעַה שׁוּב הִכְבִּיד אֶת לְבוֹ, וְלֹא הִסְכִּים לְשַׁלַּח אֶת הָעָם גַּם בַּפֶּעַם הַזֹּאת.

מילון

בֵּיתָה פֶּרְעָה: אֶל הַבַּיִת שֶׁל
פֶּרְעָה.
תִּשְׁחַת: תִּפְגַּע, תִּהְרַס.

לַעֲשׂוֹת כֵּן: לַעֲשׂוֹת כִּד.
תֹּעֲבָת מִצְרַיִם: אֱלִילֵי
מִצְרַיִם.
יִסְקְלֵנוּ: יִזְרְקוּ עֲלֵינוּ
אֲבָנִים.

הַעֲתִירוּ בְּעַדִּי: תִּתְפַּלְלוּ
וּתְבַקְשׁוּ בְּשִׁבְלִי.

וְסֵד: הַסֵּתֶלֶק.

הַתֵּל: צוּחֶק לִּי, לֹעֵג לִּי.

מֵעַם פֶּרְעָה: מִפֶּרְעָה.
וַיַּעֲתֵר: הִתְפַּלֵּל וּבִקֵּשׁ.

